

Biel Mesquida

PLAGUETA DE NOTES (DCCCLXXVIII)

Exploracions perceptives

kioskymas # florescolato

S'ACOSTA UNA FIRA DEL LLIBRE.

1 Ens anirà molt bé per preparar aquesta biblioteca d'estiu que ens farà tanta de companyia. Podrem passar moltes estones a l'ombra d'uns pins amb la mar al fons; damunt una terrassa amb un aire fresquet; dins el llit, sense roba, amb les finestres ben obertes i amb la califja perfumada i amb un llibre a la mà que farà que ens coneguem millor a nosaltres mateixos. Ens entretenirà, ens ajudarà a mirar el món, ens ensenyarà, ens donarà els mil i un ritmes i savieses que la lletra pot encendre, ens alimentará l'esperit de bon de veres.

Per això, he decidit seguir les demandes d'algunes lectores lleials que em tornen dir que voldrien seguir els meus consells literaris, per singulars, estrambòtics, rarenics i especials que siguin. I, com que som ben bon al·lot, he decidit posar tinta a l'agulla i escriure títols de tota casta i condició que tenen una intersecció única: són llibres bons.

ENDAVANT LES ATXES!

2 *Infancia berlinesa hacia mil novecientos / Calle de sentido único* (Perifèrica), de Walter Benjamin. Petites joies en què es veu que aquest savi tenia una vena ben poètica i contadora influïda per dos mestres que l'havien acompanyat de petit: Baudelaire i Proust. Hi ha una gran percepció sensual en aquesta prosa, amb què Benjamin ens conta aquella infantesa dins la bombolla d'un benestar opulent d'una família burgesa: la gran mansió, l'espessor decorativa de quadres i escultures, els mobles de caoba, la presència diària i fosca dels criats, les plantes d'interior, les estores i els cortinatges, aquesta sensació de calidesa humana enfront de la intempèrie exterior. Hi ha una gran serenitat en la dolçor que impregna les descripcions de veure la neu com cau darrere els vidres de la finestra, la claror tèrbola dels fanals de gas, les finestres il·luminades a l'altra voreta del carrer. Tot

Walter Benjamin. WALTER BENJAMIN ARXIU

això s'esbucará, i l'escriptor els anys trenta del segle passat es refugiarà en aquestes pàgines, perquè el seu món passat i perquè present no es perdí. A *Calle de sentido único*, Benjamin manté l'estil narratiu que li és propi, però inclou màximes, aforismes i aquest esperit personal de col·leccionista deliciós.

3 *Nota troba noi* (Raig Verd), d'Ali Smith. Aquesta escriptora escocesa ha tret un quartet amb el nom de cadascuna de les estacions de l'any. Són quatre llibres extraordinaris, publicats per la mateixa editorial, que he recomanat moltes vegades. Amb una escriptura original, entretinguda, plena de jocs de mots, de descripcions i de fetes, ens pinta un panorama de la nostra societat actual i ens mostra a les clares qui som i cap a on anam en un món que avança cap

a la catàstrofe. Toca temes ben nostres: la identitat, l'ecologia, l'amor, l'art, les relacions humanes i l'agala dins una teranyina seductora a través de la qual pots veure't ben a les clares. En aquesta novel·la, conta la història de dues germanes que fan feina en una agència creativa. Una d'elles s'enamora d'un artista contestatari que fa performances contra l'agència mateix. La relació interpersonal es posa en entredit i tot es descol·loca. Sensacional!

A TOTA VELOCITAT

4 *Lilinne i les bombolles de sabó* (Edicions de 1984), de Jordi Estrada, és una novel·la basada en un fet real d'un dels meus escriptors més estimats: l'estada al balneari de Banyeres de Luixó, l'estiu de 1872, de Gustave Flaubert i la seva neboda Caroline.

Un text coral que, sense una estructura clara, ena introdueix en una història d'aventures en què hi ha crims a voler, l'aigua de les fonts infectada i els estiuejants que emmalalteixen en un ambient enarrit d'inquietud i expectació. A Lilinne, la neboda vivíssima, se li revela, com si fos una Madame Bovary alternativa, una altra manera d'estimar que la fa rebel·lar-se contra les convencions burgeses i el matrimoni de conveniència per descobrir territoris nous de llibertat. I l'escèptic i crític de la estúpida burgesa, Flaubert, es passeja i vigila la psicologia dels gestos de la gent, la conducta dels veïns plena d'enveges i rancúnies i la imbecil·litat de la negra província amb uns poders locals corruptes i miserables. Una novel·la bellament escrita que encanterarà els sensiblers.

5 *La libreria de París* (Navona), de Kerri Maher. L'any 1922 publicaren obres essencials, com *Ulisses*, de James Joyce, *La terra gastada*, de T. S. Eliot, *L'habitació de Jacob*, de Virginia Woolf, o el *Tractatus*, de Ludwig Wittgenstein. La libreria Sylvia Beach, que tenia una libreria petita al carrer Odeon de París, va ser la que va publicar l'*Ulisses*, i, amb James Joyce i Adrienne Monnier, són els tres protagonistes d'aquesta novel·la delicada i riquíssima que ens immergeix en aquells anys inoblidables. Kerri Maher ha dibuixat un fresc esplèndid amarat de crítica de la societat de la matèria grisa d'entreguerres. I, si ens ofereix una recreació de la trobada de la Beach i el Joyce, quan la censura d'Anglaterra i dels Estats Units impedia la publicació de l'*Ulisses*, no deixa de banda nombrosos personatges secundaris que formen l'atmosfera d'aquella societat tan efervescent, eufòrica, amb bombolles de xampany per un cantó i la creixença de l'ou monstruós de la serp nazi per l'altre. Tot amb una prosa senzilla i plena d'el·lipses que ens fa present la complexitat que envolta els processos artístics, literaris i culturals. Apassionant!

Cherubino ens ha deixat

PASSEIG DE RONDA

Pere Estelrich i Massuti

Veu

1 Fou una de les veus més emblemàtiques de la segona meitat del segle XX, en la tessitura de mezzosoprano. Els grans teatres del món la volien per protagonitzar o bé els grans títols de les òperes de Mozart, Rossini o Bizet o bé per oferir recitals de cant. Sempre però amb

els grans mestres de la direcció orquestral o amb l'acompanyament dels grans pianistes del seu temps. Parlem de Teresa Berganza, naturalment, una veu que s'ha apagat fa uns dies i que recordarem amb afecte.

Mozart

2 Vaig tenir l'honor de relacionar-me amb Teresa Berganza; fou a través de l'amic comú (i també enyorat) Luis Remartínez ("Llámame Lluís", em va dir el primer cop que ens trobarem). A través

seu, Teresa posà veu al primer concert de l'actual orquestra Simfònica el setembre de 1989. Anys més tard vaig contactar amb la diva per tal que fes un recital a Bellver, durant la temporada musical d'estiu del castell. Tant en un cas com en l'altre, vàrem mantenir converses molt sucoses i agradables, plenes d'anècdotes. En una d'elles, la Berganza contà com en una representació de *Les noces de Figaro* mozartianes a Salzburg, en la qual ella cantava el rol de Cherubino i amb la gran Gundula Janowitz en el paper de Comtessa, la soprano alemanya li va fer cossigolles en alguns moments destacats, amb la intenció de fer-la riure. I això que "èrem amigues", afegí. Gran Berganza. *

Teresa Berganza. EFE/JUAN FERRERAS